

España. Rey (1759-1788 : Carlos III)

**Weldaden VV AAR medezyn konincklyke
Catholeyke Majesteydt, behulpsaam is, aan de ses
duynisten volgens't contract van de Herr Jan
Gaspar van Thurriegel, vvegens haar invoering en
nedersetting in het koninckryk van Spanien**

Tot Madrid : by Don Antonius Sanz ..., 1767.

Vol. encuadernado con 63 obras

Signatura: FEV-SV-G-00077 (60)

La obra reproducida forma parte de la colección de la Biblioteca del Banco de España y ha sido escaneada dentro de su proyecto de digitalización

<http://www.bde.es/bde/es/secciones/servicios/Profesionales/Biblioteca/Biblioteca.html>

Aviso legal

Se permite la utilización total o parcial de esta copia digital para fines sin ánimo de lucro siempre y cuando se cite la fuente

WEELDADEN VVAAR MEDE
 zyn Konincklyke Catholeyke Majes-
 teydt, behulpsaam is, aan de ses duy-
 sent Vlaamsche en Duytsche Colo-
 nisten volgens't Contract van de Heer
Jan Gaspar van Thurriegel, vvegens haar
 invoering en nedersetting in het Ko-
 ninckryk van Spanien :

I. DER Haaven waar in zy sullen uytscheepen
 sal mense begeleyden, onderhouwden,
 enherbergen ten kosten van S'konincks Schatten, tot op
 de plaats hunder nedersettinge.

II. Men sal hun verdeilen in Buurten van 20 of
 dertig Huysgesin yder, in gesonde Landstreeken en
 daar geen Waater gebreck is.

III. Yder Huysman sal zyn Huys hebben van festig
 tot 62 voedt in't vierkant, en tot haar op bouwing sullen
 de Colonnen behulpsaam zyn.

IV. Aan yder Huysman sal men geven *Vyftig fa-
 negen* * fagt-bouwlandt dat zy sullen bewerken en daar

* Yder fanege heeft 254 Paryjche voedt in de Breedte, en zo
 veel in de lengte.

en booven eenig Landt om boomen en Wynranken te planten, met Weylandt in't gebergte, voor haar koeyen, schapen, geyten, en varkens.

V. Voor yder Raadt huys, bestaande uyt drie of vier dezer Buurten sal toegeleydt worden, een bequaam weylandt, voor het Werkende Vee dezer Buurten.

VI. Aan yder Huysgesin sal ook gegeven worden het nodige wercktuyl, als Brekers, Spade, Byl, Ploeg en ander tuyl tot den Acker-Bouw, en aan het Ambachtsvolk, het nodige handtuyl toerusting en getouwe voor haar verscheydene Ambachten.

VII. Men sal ook aan yder huysgesin geven, twee koeyen, Vyf Schaapen, Vyf geyten, Vyf hoenders en een haan, en een Sogge.

VIII. Men sal hun begunstigen met koorn en Pluckvrugt, en alle andere Zaaden gedurende het eerste jaar tot hun Onderhouwdt en Ackerbouw.

IX. Men sal deeze nieuwe Volkeren alle bystandt verleen tot voortgang en voordeel dezer plantinge.

X. Daar sal een boeck gehouwd worden van de verdeling des Lands aan yder huysgesin.

XI. Den tyd sal bepaalt worden binne de welke zy hun Landt sulle moeten bewerkt en gesuyvert hebben.

XII. Zy Sullen in Eygendom deze landerye besitten als ook hunne nakomelinge, midd'lerwyl zy dat beploegen en Zuyveren, als goede huys lieden.

XIII. Het beloop van tien jaaren sullense vrey zyn van alle imposten, opdat zy destee beeter sig mogen onderhouwd, en zig wel ter nedersetten met hunhuys en huysgesin.

XIV. Zy zullen alle voorregten besitten gelyk de andere Ondersaten van zyn Majesteyd, voor hun en hunne nakomelingen sonder de minste onderscheydt.

XV. Zy sullen Priesters hebben van hunne talen midd'lerwyl zy die van het Landt Leeren.

XVI.

XVI. En in't Generaal sal men hun behandelen met alle vriendelykheyd en gastvryheyd in gevolge der meyninge van zyne Majesteydt, en zyn Hoge Raadt sal een Waekendt oog houwden, dat al het voorgestelde zuyverleyk wordt volbragt.

XVII. Van al het welck aan wien het mogte aangaan naerigt wordt gegeven, op dat een yder onderregt zy van de voordeelen dewelke sullen genieten de geene die zig nedersetten in een aangenaam, gesondt en vruchtbaar landt, niet alleen voor den Koorn Oogst, en Pluckvrugt, maar ook voor den Boom-Oly, Wyn, en andere dierbaare gewassen, dewelke aan de Coloniste ruymelyk haar aangewende moeyten sullen vergoeden, en waar van de besittinge hun versekert bleyft, door het middel der goede verdeyling zo vast gesteldt blyft van het Landt, het welk gelukkig souwde maaken aan de reeds gestigte volkeren als se aldus beschickt waaren.

Madrid den 15 April 1767.

Advys aan't Publyck.

AN niemant is Onbekendt dat Spanien een Climate is in het welke de warmte nog kouwde zig noeyt ongemackelyk voorgeven, zyn gelegentheyd in de Breete van den 36e tot den 44e graat, en in de Lengte van den 9e tot den 21e is een goede getuygen deezer Waarheydt.

De hoedanigheydt van het Landt, maakt dat het, het gelukkigste en vrugt-baarste Koningsreyck van Europa is, Omrendt door de Zèen tot gelegent heydt van een buyte gemeyne Koophandel, het heeft overvloed van kooren en Vee, alle Soorten van Wildt en Visch, Heerleyke weynen, Boomoly, Zyde, Wolle, Vlasch, Hennip, Zouwdt, Suyker, Oranje-appelen, en alle andere soorten van Vrugten en Voeder; het is niet minder overvloedig in Gouwdt, Silver, Kooper, Loodt, yzer, en quiksilver-Mynen, en het scheyndt of den Almachtigen zyne Inwoonders met de uytgelesenste giften heeft wille begunstigen.

Als de Romeynen dit uytgestreckt koninksryck van de Cartaginensers in-naemen, hat het selven boven de Vyftich millioenen Inwoonders dewelken geduriglyk ontelbare schatten uyt dit groote gewest vergaarden, door het voordeel datse herhaalden in de Verhandeling en Vytvoer van de Ooverige vrugten die het Landt voort brengt;

De Sueve, Gode, Alane en Barbare, hebben den een naar den ander dit Landt veroverd en beheerscht, en de geduriglyke en bloedige Oorlogen hebben het allengskens van volk Ontbloedt, en Ins' gelyks de uytroeying der Barbaren, en de verovering der Nieuwe waerelt, hebben veel toegebracht aan de Heedendaagse Schaersheydt der Inwoonders.

Daar zyn verscheyde aanbiedinge gedaan om eenige dezer Land-streken, aan den kroon vervallen door de Vernieting der Inwoonders, te bevolkeren, maar de Onrusten zo zig in dit Koningrijk hebben voorgegeven, zyn Letsels geweest die tot heden den Uytslag dezer Werkinge hebben tegen gehouwen.

Den hedendaags regerende en gelukkige koning eniglyk bezig met het geluk en voorspoed zyner Onderdaanen, Ondersteundt door den Blinkende en Onvermoeyelyke

lyke yver zyner Ministers, heeft goed gedagt het request gepresenteert door den Ondergetekende te aanvaerden, onder de Conditien geëxtraecteert in Spaansche Taal, en zuiverlyk overgeset in de Latynsche, volgens blykt by't gedrukte, zowel tot gemak van de daar by belang hebbende als andere.

Den Exponent sal zo veel te meer acht geven om zyn verbond op zyn Suyverste te volbrengen als hy verpligt is tot de erkenenis der Goedhyd en betrouwing, daar zyn Majesteyd en Oppersten Raadt hem mede Ver Eart, dewelke niet min het geluk sullen maeken van die Volkeren zo onder zyne beheersching Sullen Leven, dewelken van nu aff met goede gunsten worden voorzien, door de voordeelen dewelke zyn Koninklyke goedheydt hun toeschreyft door het verdrag, en uyt het welck getrocken zyn die, zo hier zyn bygebragt, buyten nog anderen, waar meede hy hun Sal begunstigen tot voldoening der yver die hun sal aanmoeden.

Hoeveel voorregt Erlangt zyn Majesteydt niet, op de Erkenenisse der Volkeren die vernuftig, yverig en Rooms Catholyk zyn, en van zyne mildadigheyd koomen profiteeren; zy en behoefte geen vreese te hebben, voor die ongelukkige wederwaerdigheeden zo beproeft hebben die gelockt waeren in't Noorden of andere onvrugt-bare Landen, en niets anders ondervonden hebben, als de Moeyelyk-heeden van een Lange Reys en noodruft: maar het Bloeyend Spanjen, aangehegt aan het vaste Landt van Europa, behoeft de Moeyelykheyd der zee, niet aan wien de selve wil vermeyden; boven dat is den togt derwaerts zo kort, dat het de moeyten niet waart is daar van te Spreken, en nog minder in aansien der Versekering dat men van alle kanten daar kan aanlanden, om er in volle Eygendom overvloedelyk te onfangen, Land, Zaad, Vée, Landsbouw-tuyg, den Onderhouwdt van een geheel Jaar, en vryheyd van alle

Im-

Imposten voor Tien jaaren (alhoewel deze altyd seer gering zyn) gelyk alles blykt by de Capittelen van't Contract.

Een gerigtig en weldoende Regering sal een behulpsaeme handt Leenen, aan alle jonge Menschen die zig tot den Houwelykestaat willen begeven volgens de Roomsekatholyke Kerck; die dewelken voor hun afreysen willen trouwen kunnen Sulks doen, en als dan sal men haar houwen voor een huysgesin, aan dewelke de goedadigheden door zyne Majesteyd toegestaan, in' geheel Sullen beschreeven worden.

Alle dewelken van *Westphalen* en den *Neder-Rhyn* koomen om zig in Spanien Nedertesetten, sulle zig naar *Amsterdam* of *Rotterdam* in *Holland*, beschicken; de *Vlaemingers* en *Luykenalers*, zyn digter by *Ostende*, *Duynkerken* of *Haver de Grace*, en Sullen zig in genoemde havens adresseeren aan de Spaansche Consuls, dewelke de Goedheyd Sullen hebben, van hun myn gevoldmagte aan te wyzen aan dewelke niet alleen bevoole blyft de Sorg om hun naar Spanien in te scheepen, maar ook om aan de Kinderen zoo wel als aan de bedaarde Lieden de Nodige kost en Huys vesting te besorgen, tot dat de Scheepen die naar Spanjen vaaren te zyl gaan, en indewelke zy insgelyks, hun goed onderhouwt en vreye vragt sullen genieten, zynde alle deze koste voor reekening van den Exponent, ingevolge der Overeenkomst die zyne Majesteyd zig gelieft heeft met hem te maaken.

Alle die geene die van het Land van *Gulick*, *Keulen*, *Trier*, *Luxenburg*, *Eichsfeldt*, *Thuringe*, *Franconien*, *Beyeren*, *Duyts-Boheemen*, *Saltzburg*, *Tirol*, *Suabe*, *Suvarde-vvoudt*, den *Rhyn-Paltz*, en andere gewesten en Provincien, deeze Sulle hun weg geleyde naar *Markolsheim*, digt by *nieuw-Brisac* in den *Elsas*, naar *Befort*, *Montbelliard*, *Besancon*, *Doll*, *Auxonne*,
Chaa-

Chaaon Sur Saone , Lyon , Avignon , en in alle deeze Plaatsen sullen ze de gevolmagte vinden vanden exponent, die hun niet alleen Naerigt sullen geeven van de weg , maar ook van stand plaats tot stand plaats geldt geven , om zig naar Spanje te begeven.

Yder Persoon zo wel het kindt van een dag als den Mensch van 65 jaaren sonder Onderscheyd van geslacht , sal voor yder Fransche Myl onfangen Vyf kruytzers , Rhynnlandsche munt , off de eygentlyke waarde derselve , en dat verstaat zig gerekent van het Landt of plaats , van waar zy affrecken , tot de plaats waar zy sig zullen inscheepen , te Marseille off te Arles , waar zy vaartuygen Klaar sullen vinden , die hun van daar sullen vervoegen in de Have van Almeria of Malaga in Spanjen , welke togt met een mid-delmatige Windt in achtdagen kan geschieden , en met een goede windt in Vier of Vyf dagen , en insgelyks Sullen de kost en Passagie vryhebben die door den Exponent sal versorgt en betaalt worden.

Alle Klederen handwerktuyg , en andere Personelyke benodigtheden , die dit volk met zig willen neemen Sullen vry zyn van alle tolln in die Landstreeken van Spanien door develken zy Sullen Passeeren.

TOT MADRID.

By Don Antonius Sanz , Boekdrucker van zyn Catholycke Majesteydt , en zyn Hoogen Raadt. 1767.

Chaslon 2de Jaar, Lyon, Avignon, en in alle deze
Plaatsen zullen ze de gevormde vinden vanden expo-
nent, die hun niet alleen Naerigt zullen geven van de
weg, maar ook van stand plaats tot stand plaats gelde
geven, om zig naar Spanje te begeben.
Yder Persoon zo wel het kindt van een dag als den
Mensch van 65 Jaaren sonder Onderschied van gesla-
cht, sal voor yder Fransche Mij ontfangen Vijf krui-
zers, Rhynlandische munt, of de eygenlyke waarde
derelve, en dat verstaet zig gerekent van het Landt
of plaats, van waar zy aflicken, tot de plaats waar
zy zig zullen inschepen, te Marselle of te Arles, waar
zy vaartuygen klaar zullen vinden, die hun van daar
sullen vervoegen in de Have van Almeria of Malaga
in Spanjen, welke togt niet een mid-delmastige Winde
in achttagen kan geschieden, en niet een goede Winde
in Vier of Vijf dagen, en insgeljcs zullen de kost en Pas-
sagie vryhebben die door den Exponent sal versorgt en
betaalt worden.

Alle Klederen handwerkuyg, en andere Personelyke
behoeftigheden, die die volk niet zig willen meemen su-
llen vry zyn van alle tollē in die Landstrecken van
Spanjen door de welke zy Sullen Passeren.

en inwendig deug hun, kryggen zy ook welken
vreye vrugt sullen genieten, zynde alle deze kost voor
rekening van den Exponent, ingevolgt der Overeen-
komst die zyne Majesteit sig gelijck heeft met hem te
maaken.

Alle die geene die van het Land van Galiz, Ken-
ten, Trier, Lax, en Fran-
TOT MADRID.

By Don Antonius Saux, Boekdrucker van zyn Catholycke
Majesteit, en zyn Hoogen Raadt. 1767.

gewest, en in de
naar Bofort, Montbard, Besancon, Dole, Auxonne,
Chaa